

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu Mgr. Barbory Berkové a soudců JUDr. Markéty Fialové a JUDr. Michala Jantoše ve věci

žalobce: **P. J.**, narozený dne X
bytem X
státní příslušník Srbské republiky
zastoupený advokátem JUDr. Jiřím Hrachovcem
sídlem Palackého 195, 756 61 Rožnov pod Radhoštěm

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 5. 2023, č. j. OAM-6244-14/ZR-2023, ve věci
platnosti zaměstnanecké karty,

takto:

- I. Rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 2. 5. 2023, č. j. OAM-6244-14/ZR-2023, **se zrušuje**
a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 12 228 Kč do 30
dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobce JUDr. Jiřího Hrachovce,
sídlem Palackého 195, 756 61 Rožnov pod Radhoštěm.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalovaný v záhlaví označeným rozhodnutím zrušil platnost zaměstnanecké karty žalobce podle § 37 odst. 1 písm. a) ve spojení s § 46e odst. 1 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), neboť žalobce byl pravomocným trestním příkazem Okresního soudu ve Vsetíně ze dne 16. 9. 2022, sp. zn. 3 T 144/2022, odsouzen za spáchání přečinu ohrožení pod vlivem návykové látky podle § 274 odst. 1 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník. Dále žalovaný podle § 46e odst. 2 zákona o pobytu cizinců stanovil žalobci lhůtu k vycestování z území ČR v délce 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

II. Argumentace stran

2. Žalobce namítal nezákonnost napadeného rozhodnutí spočívající v absenci postupu dle § 174a zákona o pobytu cizinců a čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“), tedy posouzení přiměřenosti dopadů rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobce. Závěry žalovaného o tom, že není oprávněn posuzovat dopad rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobce, jsou podle žalobce nesprávné a odkazy na judikaturu nepřiléhavé, přičemž žalovaný nevycházel z judikatury aktuální. Nutnost posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí do soukromého a rodinného života podle čl. 1. 8 Úmluvy vychází dle žalobce ze skutečnosti, že tento článek je přímo aplikovatelný a má přednost před zákonem. Pokud je v řízení argumentováno nepřiměřeností do soukromého a rodinného života, musí se tím správní orgány zabývat. Žalobce ve správním řízení po celou dobu nečinný nebyl, jak tvrdí žalovaný, neboť doložil pracovní posudek ze dne 17. 4. 2023 vyhotovený jeho zaměstnavatelem S. F. G. C., s. r. o., pracovní smlouvy, doklad o ubytování ze dne 3. 2. 2020 zajištěném u své partnerky M. A. a písemné osobní vyjádření. Žalovaný byl povinen sám vyhledávat a provádět důkazy ve prospěch i neprospěch žalobce, jelikož se jedná o řízení zahájené z moci úřední. S ohledem na to, že se jedná o zrušení pobytového oprávnění, odpovědnost za zjištění skutkového stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, nese žalovaný. Žalovaný tak jednal v rozporu se zásadou materiální pravdy. Kromě vyjádření upřímné lítosti nad svým jednáním upozornil žalobce na svou dosavadní bezúhonnost (předcházející předmětnému odsouzení).
3. Žalovaný navrhoval zamítnutí žaloby. Uvedl, že žalobce byl pravomocně odsouzen za spáchání úmyslného trestného činu, a proto nesplňuje jednu z podmínek pro udělení pobytového oprávnění na území ČR, tj. bezúhonnost. Jelikož bylo rozhodováno podle § 37 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, nebyl povinen zabývat se dopadem do soukromého a rodinného života žalobce, který ani žádné skutečnosti svědčící o zásahu do soukromého a rodinného života způsobující nepřiměřenost dopadů rozhodnutí ve smyslu čl. 8 Úmluvy netvrdil. Žalobce se v rámci správního řízení ke svým rodinným příslušníkům nevyjadřoval a žalovanému o svých rodinných vazbách neposkytl žádné bližší informace. Tyto informace, jelikož se jedná o řízení vedené podle § 46e odst. 1 ve spojení s § 37 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců, jsou však bezpředmětné. Žalobce taktéž není integrován do české společnosti, neboť řízení pod vlivem alkoholu nesvědčí o úspěšné integraci do většinové společnosti. Žalobcem uváděná judikatura dle žalovaného dopadá na jiné případy.

III. Posouzení věci krajským soudem

4. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu dle podané žaloby a v mezích žalobních bodů dle § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu,

který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná. O věci soud rozhodl bez jednání v souladu s § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s.

5. Podle § 37 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců *ministerstvo zruší platnost víza k pobytu nad 90 dnů, jestliže cizinec byl pravomocně odsouzen za spáchání úmyslného trestného činu.*
6. Podle § 46e odst. 1 téhož zákona *ministerstvo zruší platnost zaměstnanecké karty mimo jiné z důvodů uvedených v § 37.*
7. Podle § 174a odst. 1 téhož zákona *při posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí podle tohoto zákona správní orgán zohlední zejména závažnost nebo druh protiprávního jednání cizince, délku pobytu cizince na území, jeho věk, zdravotní stav, povahu a pevnost rodinných vztahů, ekonomické poměry, společenské a kulturní vazby navázané na území a intenzitu vazeb ke státu, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ke státu jeho posledního trvalého bydliště. Účastník řízení je povinen v rámci řízení poskytnout ministerstvu veškeré relevantní informace potřebné k posouzení přiměřenosti vydaného rozhodnutí.*
8. Podle § 174a odst. 3 téhož zákona *přiměřenost dopadů rozhodnutí podle tohoto zákona správní orgán posuzuje pouze v případech, kdy to tento zákon výslovně stanoví.*
9. Jak vyplývá z citované právní úpravy, při rušení povolení k dlouhodobému pobytu včetně zaměstnanecké karty zákon v ustanovení § 37 odst. 1 zákona o pobytu cizinců výslovně nepočítá s posuzováním přiměřenosti dopadů rozhodnutí do soukromého a rodinného života v případech, kdy cizinec spáchal úmyslný trestný čin. Jak však uvedl Nejvyšší správní soud např. v rozsudku ze dne 27. 3. 2020, č. j. 5 Azs 320/2019-38: „Podmínka, aby důsledky rozhodnutí o zrušení platnosti pobytového oprávnění byly přiměřené důvodu pro zrušení, přičemž při posuzování přiměřenosti se přiblíží zejména k dopadům tohoto rozhodnutí do soukromého a rodinného života cizince, je sice výslovně stanovena pro případy zrušení pobytového oprávnění dle § 37 odst. 2 zákona o pobytu cizinců, nicméně, i když zákon s jejich relevancí nepočítá v § 37 odst. 1, nelze ani v těchto případech pomíjet čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod.“ Tvzení žalovaného, že k takovému posouzení není povinen, je proto nesprávné.
10. Je pravdou, že různá pobytová oprávnění dle zákona o pobytu cizinců s sebou nesou různá specifika, proto, jak poukazuje žalovaný, i judikatura NSS vztahující se k určitému pobytovému oprávnění nemusí být automaticky aplikovatelná na pobytové oprávnění jiné. Ať už je však v judikatuře NSS řešen ten který konkrétní pobytový institut, lze v ní nalézt požadavky kladené na správní orgány při rozhodování o pobytových oprávněních společně všem takovým řízením. Ty pak nezbytně logicky vyplývají z výše uvedeného požadavku na provedení poměření v kolizi stojících zájmů. Jak uvedl NSS v rozsudku ze dne 5. 2. 2021, č. j. 5 Azs 203/2020-36: „Má-li být poměřován veřejný zájem státu a dopady do soukromého a rodinného života cizince, musí být nejprve konkrétní dopady, které správní orgán posuzuje, tímto správním orgánem vymezeny. Teprve ty pak může správní orgán poměřovat s povahou a závažností veřejného zájmu. Správní orgány však v odůvodnění svého rozhodnutí na takové poměřování rezignovaly, neboť jej provedly ve zcela obecné rovině, aniž by hodnotily konkrétní okolnosti posuzovaného případu. Nepostačuje tedy, pokud je obecně uvedeno, že skutečnosti vedoucí k naplnění důvodu pro zamítnutí žádosti (spáchání úmyslného trestného činu) jsou důvodem pro převážení veřejného zájmu nad dopady do soukromého a rodinného života stěžovatelky. Žalovaná ve shodě se správním orgánem I. stupně toliko konstatovala, že zápis o spáchání trestného činu je ve smyslu § 174 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců způsobilý prokázat splnění či nesplnění podmínky pro prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu. Je tedy dle žalované lhotejně, zda se jednalo o ojedinělé porušení zákona stěžovatelkou;

stejně tak dle žalované není možno zkoumat, jak závažným narušením veřejného pořádku bylo jednání stěžovatelky, neboť to již učinil Vrchní soud v Praze (str. 5 rozhodnutí). Nejvyšší správní soud konstatuje, že nelze jako jediné kritérium pro posouzení přiměřenosti rozhodnutí hodnotit záznam ve výpisu z Rejstříku trestů, jež současně představuje zákonný důvod pro zamítnutí žádosti. V takovém případě by zkoumání přiměřenosti rozhodnutí zcela postrádalo smysl, neboť pouhým nesplněním podmínky, že cizinec nebyl pravomocně odsouzen za spáchání úmyslného trestného činu, by současně byl dán závěr o přiměřenosti rozhodnutí ve vztahu k dopadům do soukromého a rodinného života žadatele.“

11. Okolnosti, které mají být při takovém poměrování pokládány na mísky pomyslných vah, pak judikatura NSS převzala z judikatury Evropského soudu pro lidská práva a zahrnují nejen existenci odsouzení a další trestněprávně významné okolnosti (například uložený trest, rozsah způsobené škody, tendenci k opakování trestné činnosti či chování cizince v době po odsouzení), ale je třeba hodnotit i další skutečnosti. Je třeba posoudit, zda je přiměřené neprodloužit/zrušit povolení k dlouhodobému pobytu s ohledem na skutečnosti, jako je délka pobytu cizince na území, věk, zdravotní stav, rodinné a ekonomické poměry, společenská a kulturní integrace v hostitelském státě či intenzita vazeb na zemi původu. Teprve poté lze určit stupeň závažnosti protiprávního jednání a poměřit zásah do základních práv s významem chráněného zájmu (viz rozsudek NSS ze dne 18. 7. 2023, č. j. 10 Azs 97/2023-60).
12. Je tedy nutné rozlišovat mezi důvody, pro které bylo žalobci zrušeno povolení k dlouhodobému pobytu (nesplnění podmínky trestní zachovalosti) a kritérii přiměřenosti dopadů tohoto rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobce (k tomu viz rozsudek NSS ze dne 5. 2. 2021, č. j. 5 Azs 203/2020-36). Současně z výše uvedených závěrů jednoznačně vyplývá, že ani trestní odsouzení cizince samo o sobě a priori nepostačuje při posuzování přiměřenosti zásahu k převážení ve prospěch ochrany veřejného zájmu spočívajícího v ochraně společnosti před pachateli trestné činnosti. V posledně citovaném rozsudku NSS řešil případ cizinky, která byla pravomocně odsouzena za spáchání zvlášť závažného zločinu loupeže. I přes spáchání velmi závažné trestné činnosti přesto NSS správními orgány i krajskému soudu vytknul, že vůbec nehodnotily, proč konkrétní okolnosti spáchání trestného činu naznačují, že osobní chování cizinky představuje ohrožení veřejného pořádku či skutečné, aktuální a dostatečně závažné ohrožení některého základního zájmu společnosti a že jejich rozhodnutí jsou založena pouze na skutečnosti, že cizinka byla pravomocně odsouzena za spáchání zvlášť závažného zločinu loupeže. Jinými slovy zdůraznil, že narušení veřejného pořádku spácháním trestného činu ne vždy převáží nad individuálním zájmem cizince na soukromý a rodinný život a je nutné důkladně posoudit všechny relevantní skutečnosti jak na straně porušení veřejného zájmu, tak na straně zásahu do soukromého a rodinného života žalobkyně. V nyní projednávané věci se přitom žalobce dopustil typově méně závažné trestné činnosti, přesto žalovaný napadené rozhodnutí postavil jen a pouze na existenci jeho pravomocného trestního odsouzení.
13. Na druhou stranu je současně nutno zdůraznit, že uvedená povinnost provádět poměrování konkrétních okolností každého případu není bezbřehá. Správní orgány totiž nejsou povinny detailně hodnotit všechna kritéria, která obecně připadají v úvahu. Mají výslovně zohlednit pouze důvody, které jsou v daném případě specifické a vyplývají z průběhu řízení (viz rozsudky NSS ze dne 4. 2. 2021, čj. 1 Azs 500/2020-24 či ze dne 4. 4. 2019, č. j. 9 Azs 72/2019-32).

14. Žalobce poukazoval mimo jiné na skutečnost, že v jeho případě bylo řízení zahájeno z moci úřední, ve kterém leží odpovědnost za zjištění skutkového stavu věci na správním orgánu. Jakkoliv lze žalobci dát za pravdu, že správní řízení je založeno na zásadě materiální pravdy a dle § 3 zákona č. 500/2004 Sb. správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), je to správní orgán, který má ve věci postupovat tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti v rozsahu nezbytném pro jeho rozhodnutí, nejedná se v kontextu nyní projednávané věci o absolutní zproštění povinnosti žalobce tvrdit a prokazovat rozhodné skutečnosti. Nelze totiž odhlédnout od té podstatné skutečnosti, že soukromé a rodinné poměry žalobce není správní orgán schopen v podrobnější míře zjistit sám z úřední povinnosti (obzvláště za situace, kdy žalobce žije toliko v partnerském, nesezdaném svazku), natož pak zjistit míru intenzity, jakou tyto soukromé a rodinné poměry v té které konkrétní věci ovlivňují. I v nyní projednávané věci bylo tedy především na žalobci, aby správnímu orgánu sdělil veškeré skutečnosti týkající se jeho soukromého života, neboť je to právě on, komu jsou tyto skutečnosti známy. Na základě uvedeného lze proto uzavřít, že míra a intenzita poměřování výše uvedených zájmů s právem na soukromý a rodinný život je pak přímo odvislá od množství a kvality informací, které dal cizinec správnímu orgánu k dispozici (viz rozsudek NSS ze dne 15. 11. 2021, č. j. 10 Azs 398/2021-47).
15. V nyní projednávané věci žalobce v průběhu správního řízení předložil žalovanému své vyjádření k věci ze dne 25. 4. 2023, ve kterém uvedl mimo jiné, že bydlí u své přítelkyně paní M. A. společně s její dcerou B. A. a vedou společnou domácnost na konkrétní adrese. Na závěr svého vyjádření žalobce žádal žalovaného, aby v řízení všechny jím uvedené skutečnosti zohlednil, a to i ve vztahu ke spáchanému trestnému činu s tím, že peněžitý trest řádně uhradil. Žalobce tak, byť v nejelementárnější podobě, své osobní a rodinné poměry konkrétně tvrdil včetně potenciálního zásahu do nich. Žalovaný však věc posoudil tak, že v případě žalobce je evidentní, že byl odsouzen za úmyslný trestný čin a splňuje tak podmínku pro zrušení platnosti zaměstnanecké karty dle ust. § 37 odst. 1 písm. a) ve spojení s ust. § 46e odst. 1 zákona o pobytu cizinců, dle něhož žalovanému nepřísluší zabývat se přiměřeností vydaného rozhodnutí ve vztahu k soukromému a rodinnému života žalobce, neboť pro zrušení platnosti zaměstnanecké karty v dané věci postačí pouhé naplnění podmínky absence trestní bezúhonnosti, tedy trestní odsouzení žalobce (str. 3 napadeného rozhodnutí). Žalovaný dále na str. 4 napadeného rozhodnutí sice připustil, že žalobce uvedl údaje o své přítelkyni a uvedl, že žije ve společné domácnosti s ní a její dcerou, avšak dle žalovaného žalobce neposkytl žádné podrobnější informace. S odkazem na § 52 správního řádu, dle kterého je účastník povinen označit důkazy na podporu svých tvrzení, pak žalovaný uzavřel, jednak že s ohledem na existenci trestního odsouzení žalobce a skutečnost, že se řízení o zrušení platnosti zaměstnanecké karty vede dle § 46e odst. 1 ve spojení s § 37 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců, je skutečnost o nedostatku informací o rodinných poměrech žalobce bezpředmětná, neboť správní orgán nemá zákonnou povinnost zabývat se přiměřeností vydaného rozhodnutí, tedy ani povinností zabývat se rodinnou vazbou cizince v ČR (str. 5 napadeného rozhodnutí). Dále uvedl, že v případě žalobce není důvod pro spuštění extraterritoriálního účinku Úmluvy, neboť ze strany žalobce nebyly tvrzeny žádné skutečnosti, ze kterých by vyplýval takový zásah do jeho soukromého a rodinného života, který by způsobil nepřiměřenost dopadů rozhodnutí ve smyslu čl. 8 Úmluvy. Ve vztahu k okolnostem trestního odsouzení žalovaný uvedl toliko, že žalobce řídil osobní motorové vozidlo, přestože věděl, že před jízdou požil větší množství alkoholických nápojů, kdy orientačními dechovými zkouškami na přítomnosti alkoholu provedeným při této

kontrole byla zjištěna hodnota hladiny alkoholu v jeho dechu 2,19 ‰, přičemž naměřená hladina alkoholu v dechu je hladina neslučitelná s bezpečným řízením motorového vozidla v silničním provozu na pozemních komunikacích. Na základě toho pak žalovaný uzavřel, že žalobce svým úmyslným trestním činem ohrožoval ostatní účastníky provozu a nemůže od správního orgánu očekávat, že na jeho trest nebude pohlíženo, jelikož svým chováním ohrožoval zdraví a zároveň i majetek ostatních obyvatel (str. 5 napadeného rozhodnutí).

16. Z uvedeného je zřejmé, že žalovaný rezignoval na provedení jakéhokoliv posouzení dopadů do soukromého a rodinného života žalobce a provedení jakéhokoliv poměrování v kolizi stojících zájmů za účelem zvážení přiměřenosti dopadu v podobě rozhodnutí o zrušení platnosti zaměstnanecké karty žalobce do jeho soukromého a rodinného života. V rozporu s výše vymezenými judikaturními požadavky žalovaný ani nevymezil, jaké konkrétní dopady žalobci hrozí, ani nezhodnotil konkrétní okolnosti, ke kterým by mělo být přihlédnuto a měly by být zhodnoceny (od trestněprávně relevantních okolností po okolnosti týkající se soukromého života žalobce). Žalovaný tak s ohledem na výše uvedené pochybil, jelikož k námitce žalobce a konkrétnímu tvrzení (byť v nejstručnější možné podobě) neposoudil dopady do soukromého a rodinného života žalobce, jak mu ukládá přímo aplikovatelný čl. 8 Úmluvy. Jedná se přitom o podstatnou vadu řízení, která mohla mít vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí, neboť není jisté, zda v případě provedení uvedeného poměření a posouzení by závěr žalovaného o zrušení platnosti zaměstnanecké karty obstál. Krajskému soudu proto nezbylo než napadené rozhodnutí zrušit.

IV. Závěr a náklady řízení

17. S ohledem na důvodnost žaloby v celém rozsahu soud podle § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s. napadené rozhodnutí zrušil bez jednání pro podstatné porušení ustanovení o řízení před správním orgánem, které mohlo mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé a věc podle § 78 odst. 4 s. ř. s. vrátil žalovanému k dalšímu řízení. V dalším řízení žalovaný dostal výše rozvedeným judikaturním požadavkům a v souladu s nimi jednak nejprve vymezil možné dopady do soukromého a rodinného života žalobce (v míře odpovídající míře konkrétnosti žalobcových tvrzení) a zabýval se všemi okolnostmi vyplývajícími z kontextu nyní projednávaného případu a následně tyto okolnosti vzájemně poměřil a z provedeného poměření učinil závěr o tom, zda je zásah do žalobcova soukromého a rodinného života přiměřený či nikoliv.
18. O náhradě nákladů řízení mezi účastníky bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., kdy plně procesně úspěšnému žalobci vzniklo vůči žalovanému právo na náhradu nákladů řízení. Ty podle obsahu spisu představuje zaplacený soudní poplatek ve výši 4 000 Kč (3000 Kč za podanou žalobu, 1 000 Kč za rozhodnutí o návrhu na odkladný účinek žaloby) a dále odměna za zastupování advokátem. Pro určení její výše se obdobně užije vyhláška č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif). Krajský soud přiznal žalobci náhradu odměny za dva úkony právní služby (přípravu a převzetí věci a podání žaloby) v souladu s § 7, § 9 odst. 4 písm. d) a § 11 odst. 1 písm. a) a d) advokátního tarifu, v částce 3 100 Kč za úkon. Náklady řízení dále tvoří náhrada paušálních nákladů v souladu s § 13 odst. 4 advokátního tarifu v částce 300 Kč za úkon a náhrada odvodu daně z přidané hodnoty ve výši 21 % z nahrazované odměny v částce 1 428 Kč. Celkem náhrada nákladů řízení činí 12 228 Kč.
19. Uvedenou částku soud uložil žalovanému k rukám zástupce žalobkyně podle § 64 s. ř. s. ve spojení s § 149 odst. 1 z. č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění pozdějších

předpisů (dále jen „o. s. ř.“) do třiceti dní ode dne právní moci tohoto rozsudku vzhledem k odlišné úpravě s. ř. s. a o. s. ř., týkající se nabytí právní moci rozhodnutí (srov. § 54 odst. 5 s. ř. s., § 159, § 160 odst. 1 o. s. ř.).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné soudní rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí.

Olomouc 31. srpna 2023

Mgr. Barbora Berková v. r.
předsedkyně senátu